

UNIwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Chorał gregoriański		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku		Rok akademicki: 2013/2014
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne drugiego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status modułu: obowiązkowy
Specjalność: muzyka kościelna		Rok / semestr: I / I-II
Język modułu: polski (niemiecki, angielski)	Forma zajęć: wykład, ćwiczenia	Wymiar zajęć: 30
Koordinator modułu	Kierownik Zakładu Muzyki Kościelnej	
Prowadzący zajęcia	ad. dr Karolina Mika	
Cele modułu	Przekazanie studentom niezbędnej wiedzy teoretycznej oraz wykształcenie umiejętności praktycznych pozwalających na samodzielne – zgodne z najnowszymi odkryciami semiologicznymi – wykonywanie szerokiego repertuaru chorału gregoriańskiego zarówno w warunkach koncertowych, jak i w ramach liturgii kościoła katolickiego.	
Wymagania wstępne	Zgodnie z regulaminem studiów; preferowana jest biegła umiejętność czytania nut głosem a vista oraz predyspozycje głosowe.	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)

W01 ¹	Znajomość repertuaru gregoriańskiego oraz jego zastosowania w liturgii kościoła katolickiego	S_W01
W02	Znajomość notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz watykańskiej w aspekcie interpretacji rytmicznej poszczególnych znaków neumatycznych	S_W02
W03	Znajomość praktyk oraz tradycji wykonawczych śpiewów <i>proprium</i> (antyfona, responsorium), <i>ordinarium missae</i> oraz oficjum	S_W07
W04	Znajomość historii powstania, przyczyn upadku oraz okoliczności odnowy śpiewu gregoriańskiego	S_W04

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

U01	Zdolność samodzielnego opracowania poprawnej stylistycznie koncepcji wykonawczej dowolnego śpiewu z klasycznego repertuaru gregoriańskiego poprzez umiejętność samodzielnego zastosowania w praktyce wiedzy dotyczącej interpretacji znaków neumatycznych w świetle semiologii gregoriańskiej	S_U03 S_U05
U02	Umiejętność świadomego nawiązania do duchowości śpiewów gregoriańskich podczas wykonania	S_U02
U03	Umiejętność poprawnego wykonania śpiewów gregoriańskich pod względem technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem poprawnej emisji głosu oraz dykcji	S_U01
U04	Dysponowanie warsztatem manualnym umożliwiającym poprowadzenie śpiewu scholi gregoriańskiej w oparciu o swobodny rytm oratorski	S_U08
U05	Umiejętność werbalnego umotywowania oraz przekazania swej koncepcji wykonawczej innym muzykom	S_U14

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

K01	Świadomość konieczności konsekwentnego wprowadzania repertuaru gregoriańskiego do liturgii kościoła katolickiego poprzez w pełni kompetentne działania artystyczne	S_K01
K02	Rozumienie potrzeby stałego rozszerzania swojej wiedzy w dziedzinie najnowszych odkryć semiologicznych oraz doskonalenia własnego warsztatu wykonawczego przez całe życie	S_K02
K03	Świadome i oparte na poczuciu odpowiedzialności za wymiar estetyczny oraz duchowy integrowanie wykonawców wokół wspólnego dzieła, jakim jest proklamacja Słowa Bożego w	S_K04

¹ Efekty kształcenia – definiowane w oparciu o kierunkowe (specjalnościowe) efekty kształcenia

śpiewie gregoriańskim	
-----------------------	--

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU	
Semestr I	Liczba godzin
<p>Stałym elementem kolejnych zajęć chorału gregoriańskiego jest wykonywanie solowe oraz zespołowe śpiewów chorałowych <i>proprium missae</i> wg okresów roku liturgicznego, repertuaru <i>ordinarium missae</i> oraz wybranych <i>cantus variaie</i> z uwzględnieniem wskazań wykonawczych notacji sanktgalleńskiej i loreńskiej. Równoległe z pracą nad repertuarem gregoriańskim omawiane są następujące zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i rozwój chorału gregoriańskiego, procesy deformacji oraz upadku śpiewu gregoriańskiego 2. Znaczenie ośrodka solesmeńskiego dla odnowy śpiewu gregoriańskiego 3. Rola śpiewu gregoriańskiego w liturgii w świetle obowiązujących aktów prawnych 4. Repertuar gregoriański we współczesnych edycjach chorałowych - księgi muzyczno-liturgiczne edycji watykańskiej oraz wydawnictwa benedyktynów z Solesmes 5. Formy muzyczne śpiewu gregoriańskiego w kontekście funkcji, stylu oraz praktyki wykonawczej śpiewów antyfonalnych i responsorialnych 6. Notacje: watykańska, loreńska oraz sanktgalleńska 7. semiologia gregoriańska – szczegółowa analiza porównawcza notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz editio vaticana w aspekcie interpretacji rytmicznej (nuty izolowane – virga, tractulus, punctum, uncinus; nuty złożone – pes, clivis, torculus, porrectus, climacus, scandicus, salicus, scandicus-quilismaticus) 	<p>1 1 1 1 1 2 8</p>
Semestr II	Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> 8. Semiologia gregoriańska – c.d.: (neumy unisoniczne – bivirga, trivirga, strophicus, trigon; neumy przejściowe – oriscus, pressus, kwilizma; likwescencja; dodatkowe elementy notacji neumatycznej – oznaczenia literowe) 9. Artykulacja, grupowanie neumatyczne w śpiewie gregoriańskim 10. Słowo śpiewane a swoboda rytmu oratorskiego 11. Nauka śpiewu poszczególnych tonów psalmowych 12. Podstawowe zagadnienia warsztatu manualnego w kontekście prowadzenia scholi gregoriańskiej 13. Emisja głosu w kontekście estetyki wykonawczej śpiewów chorałowych 	<p>7 2 1 2 2 1</p>
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia	

Metody kształcenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład problemowy; 2. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień; 3. praca z tekstem i dyskusja; 4. rozwiązywanie zadań artystycznych; 5. praca indywidualna; 6. praca w grupach 7. prezentacja nagrań CD

Weryfikacja efektów kształcenia	
Metody weryfikacji	Nr efektu
1. kolokwium ustne	W01, W02, W03, W04, U05, K01, K02,
2. przesłuchanie	W02, W03, U03, U04, U05,
3. prezentacja publiczna	U02, U03, U05, K03
4. realizacja zleconego zadania	U01, U04, W02, W03

Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji ²			
Nr efektu kształcenia	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
W01	4., 5.	1., 3., 4., 6., 7.	1.
W02	6., 7., 8.	1., 3., 4.	1., 2., 4.
W03	3., 4., 5.	1., 3., 6., 7.	1., 2.,
W04	1., 2.	1., 2.	1.
U01	6. – 10.	1., 3., 4.	4.

² należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

U02	3., 10.	3., 4., 5., 6.	3.
U03	10., 13.	4., 5., 6.	2., 3.
U04	10., 12.	4., 5., 6.	2., 4.
U05	1. – 13.	1., 3., 4., 6.	1., 2., 3.
K01	1. – 3., 7., 8.	1., 4.	1.
K02	1. – 13.	1., 4., 6.	1.
K03	1. – 3., 10.	3., 4., 6.	3.

Forma zaliczenia

I semestr: zaliczenie na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.

II semestr: Dopuszczenie do kolokwium na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.

Kolokwium obejmujące sprawdzenie wiedzy teoretycznej nabytej podczas zajęć, umiejętności samodzielnej interpretacji, poprawnego stylistycznie wykonania oraz poprowadzenia wskazanych przez pedagoga śpiewów chorałowych zawartych w *Graduale Triplex* (Solesmes 1979).

Warunkiem zaliczenia modułu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%)

Literatura podstawowa

Graduale Triplex, Solesmes 1979

Dom E. Cardine: *Semiologia gregoriańska*, Tyniec 2000

M. Sławecki, *Główne aspekty śpiewu gregoriańskiego*, [w:] *Monodia*, UMFC, Warszawa 2008

I.H. Siekierka OFM: *Notacja sanktgalleńska i metzeńska jako współczesne źródło interpretacji chorału gregoriańskiego*, Opole 2005

Literatura uzupełniająca

M. Bornus-Szczyciński, A. Nowak, M. Sławecki: *Monodia*, UMFC, Warszawa 2008

J. Harper: *Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku*, Musica Iagellonica, Kraków 2002

M. Sławecki, *O śpiewie gregoriańskim*, [w:] *Liber virgensis*, red. M. Sławecki, Wigry 2009

Agustoni, L., *Gregorianischer Choral*, [w:] *Musik im Gottesdienst*, t.1: Historische Grundlagen – Liturgik – Liturgiegesang, red. Hans Musch, Regensburg 1993

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	30
Przygotowywanie się do zajęć	15
Praca z literaturą	10
Konsultacje	0
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	10
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	10
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS	2,5

Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
Punkty ECTS	1	1,5	-	-
Ilość godzin w tygodniu	1	1	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	-	-

Możliwości kariery zawodowej

Kierownik artystyczny i dyrygent zespołu wokalnego specjalizującego się w wykonawstwie klasycznego repertuaru gregoriańskiego;

Kantor w kościołach obrządków wykorzystujących w swojej liturgii zachodnią monodię liturgiczną.